

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP Transcendentalna filozofija				
Šifra/kod	FIL FIL 405	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E-mail: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovno težište predmeta stavljeno je na Kritiku čistog uma i Kritiku moći suđenja, temeljna Kantova djela. Razumijevanje povijesno-filozofijskog značaja ovih knjiga, jeste osnovni zadatak koji se stavlja pred studente na početku petog semestra. Nakon razumijevanja osnova metafizike Immanuela Kanta, student se upućuje na razmatranje poslijekantovske filozofije, prije svega Fichteove filozofije, koja se interpretira u ontološkom značenju transcendentalne logike ovog filozofa. Schellingova filozofija, kao vrh transcendentalne filozofije, ali i njemačkog idealizma u cjelosti, na jednoj strani se interpretira kao u osnovi eksplicacija Kantove transcendentalne filozofije, a na drugoj kao mjesto iskoračenja iz problema koji se u bitnom određuju Kantovim konceptom mišljenja. U tom smislu Hegelova filozofija se pokazuje kao jedna vrsta kraja njemačkog idealizma, ali kraja koji istovremeno predstavlja raskid sa zahtjevima transcendentalne filozofije.</p>				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa glavnim značenjima transcendentalne filozofije, tokovima i konstelacijama mišljenja sa glavnim fokusom na zasnivanje transcendentalne filozofije kod Immanuela Kanta. Studenti trebaju steći osnovne uvide puno značenje sintagme <i>Kopernikanski obrat</i> (naspram empirističko-racionalističke epistemologije)
Ishodi učenja	Sticanje temeljnih znanja studenata iz oblasti transcendentalne filozofije kao jednog od glavnih pravaca filozofskog mišljenja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Problem transcendentalnog
2.	Predsokratovska filozofija i pitanje bitka
3.	Diogenovo određenje filozofije
4.	Problem filozofije kod Heraklita
5.	Pitagorejska filozofija i pitanje transcendentalnosti
6.	Descartesovo zasnivanje transcendentalne filozofije
7.	Descartes i filozofski okret novovijekovne misli
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prosvjetiteljstvo i ideja znanja
10.	Kantovo zasnivanje transcendentalne filozofije
11.	Kantova kritika dogmatizma i skepticizma

12.	Transcendentalna filozofija i metafizika
13.	Logika i transcendentalna filozofija
14.	Problem transcendentalnog u Kantovoj filozofiji i zasnivanje moderne filozofije
15.	Transcendentalna filozofija i metafizika spoznaje
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni način izlaganja i interaktivni oblik nastave																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: ___100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja • Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (10-15 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura) • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena i usmena provjera znanja 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	5.												Ukupno: ___100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																																		
2.	Seminarski rad	15	15%																																		
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																		
5.																																					
Ukupno: ___100__ bodova			100%																																		

	Napomena: U skladu sa akademskim normama, studenti mogu sudjelovanjem u znanstvenim skupovima i znanstvenim događajima kompenzirati aktivnosti na nastavi i time ispuniti uvjete nastavnog angažmana.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Immanuel Kant. (1990): Kritika čistog uma. Beograd: BIGZ. 2. Immanuel Kant. (1991): Kritika moći suđenja. Beograd: BIGZ. 3. F. W. J. Schelling. (1988): Forma i princip filozofije. Beograd: Nolit. 4. F. W. J. Schelling. (1986): Sistem transcendentalnog idealizma. Zagreb: Naprijed. 5. J. G. Fichte. (1974): Učenje o nauci/Osnovi cjelokupnog učenja o nauci. Zagreb: Naprijed. 6. G. W. F. Hegel. (1987): Fenomenologija duha. Zagreb: Naprijed. 7. F. Nietzsche. (1975) Tako je govorio Zarathustra. Zagreb: Mladost. 8. E. Husserl. (1975/1976): Kartezijske meditacije. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost Saveza socijalističke omladine</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura će biti dopunjena u dogovoru sa studentima i njihovim individualnim istraživačkim afinitetima.</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofija prirode				
Šifra/kod	FIL FIL 410	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić		Termin konsultacija	ponedjeljak, 9-10 srijeda, 14-16 petak, 9-11
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 253 123			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar ____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Prvotni, predznanstveni pojam prirode, magičko-mitsko razumijevanje (dinamizam, organičnost, antagonizam, simpatetika), a potom prelazi na prikaz antičkog razumijevanja prirode (od magijsko-mitskog ka filozofsko-znanstvenom razumijevanju prirode), da bi se došlo do srednjovjekovnog razumijevanja prirode (superiornost Boga, antropocentričnost, misao o poretku, more geometrico i svijet kao mašina). Novovjekovni prijelom u razumijevanju prirode (mehanicistička slika svijeta, mehanika kao fizika, eksperiment). Moderno razumijevanje prirode predstavlja se sa stajališta tehnokratske epohe i tehniziranja prirode. Tematika kibernetike, pitanje smisla tehnike, teorija sistema, kvantitativno i kvalitativno varijabilnih sistema, te ritmičkih i evolucijskih sistema. Najzad, kolegij predstavlja racionalne, spekulativne, emocionalne i estetske koncepte prirode a završava konceptima vitalizma, holizma, ekologije, genetičke tehnologije i bioetičkih dilema.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilje da se sa stajališta suvremene znanstveno-tehničke civilizacije i njoj pripadne kulture problematizira novi pojam i radikalno promijenjeni status prirode u modernom dobu. U tu svrhu se izlaže povijesna rekonstrukcija pojma prirode, i njena novovjekovna transformacija u univerzalni objekt raspolaganja i tehničke manipulacije. Filozofija prirode razvija kritičko preispitivanje svodenja prirode na objekt mjerenja, kvantificiranja i tehničkog manipuliranja, te na znanstveno-tehničko konstruiranje prirode kao »druge prirode« odnosno kao artificijelne prirode.</p>				

	<p>prirode iz pruge ruke, koja se pod metodskim vodstvom egzaktnih znanosti svodi na goli energatski resurs ili na univerzalni manipulabilni stroj. U završnom segmentu kolegija ovo konstruiranje prirode i njemu strukturno pripadnih oblika ljudskog djelovanja (koji su posredovani mentalno, kulturno, jezički ili simbolički) tematiziraju se perspektive denaturiranja iskustva svijeta kao i perspektive totalnog tehniziranja svijeta unutar tehnoloških ideologija i tehnoloških utopija.</p>
Ishodi učenja	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pojam prirode i povijest pojma prirode.
2.	Predznanstveno shvaćanje prirode: magija i mit.
3.	Strukturni atributi magičko-mitskog poimanja prirode: dinamizam, organski, antagonizam, simpatetika.
4.	Antička slika prirode: od mita ka logosu.
5.	Srednjovekovna slika prirode: Bog kao tvorac i ideja reda.
6.	Racionalna koncepcija organicističkog shvaćanja prirode.
7.	Mehanicistička slika svijeta, mehanika kao fizika, eksperiment.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Filozofija prirode u idealizmu i u romantizmu: spekulativni, emocionalni i estetski organicizam (Karen Gloy).
10.	Vitalizam i holizam.
11.	Dinamički holizam i biološka evolucija.
12.	Priroda u svjetlu ekološkog nazora Priroda kao posredovana priroda, priroda i tehnika i priroda kao „umjetna priroda“ („priroda iz laboratorija“).
13.	Priroda u ključu kulturnih interpretacija.
14.	Priroda kao estetski horizont i „estetika prirode“.

15.	Priroda u ključu kibernetike i teorija sistema; priroda virtualnih svjetova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 958 1426 1346"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esej • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	30	30%	2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Esej	30	30%																		
2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																				

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hans Blumenberg. (1979): Arbeit am Mythos. Frankfurt: Suhrkamp. 2. Heidegger, M. (1969): Doba slike svijeta. Zagreb: Studentski Centar Sveučilišta u Zagrebu. 3. Heidegger, M. (1996): Pismo o humanizmu, Pitanje o tehnici u: Kraj filozofije i zadaća mišljenja. Zagreb: Naprijed. 4. Carl-Friedrich von Weizsäcker. (1988): Jedinstvo prirode. Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Karen Gloy, Das Verständnis der Natur I-II 6. Werner Heisenberg (1986): <i>Quantentheorie und Philosophie</i>. 7. Günther Bien/Thomas Gil/ Joachim Wilke (Hrsg). (1994): 'Natur' im Umbruch. Stuttgart-Bad Cannstatt: Frommann-Holzboog. 8. Hans Jonas. (1990): <i>Princip odgovornost</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 9. Jean Baudrillard. (2001): <i>Simulacija i simulakrum</i>. Karlovac: Naklada Društva arhitekata, građevinara i geodeta. <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofska antropologija				
Šifra/kod	FIL FIL 502	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	5/8
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			ponedjeljak, 9-10 srijeda, 14-16 petak, 9-11
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 253 123	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar ___ 2 ___; vježbe				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kolegij započinje obrazloženjem obnove i statusom antropološkog pitanja unutar suvremena filozofije. Potom se daje kratki prikaz tradicionalnih antropoloških paradigmi (u dijakronom presjeku), da bi se – kontrastivno - obnova filozofske antropologije demonstrirala na najvažnijim filozofsko-antropološkim koncepcijama 20. stoljeća: od shema stupnjeva, preko koncepcije čovjeka kao «bića nedostatka» do koncepta «ekscentrične pozicionalnosti čovjeka». U suprotnosti prema tradicionalnom dualizmu čovjekove sačinjenosti (dualizam: tijelo-dug/duša), ovdje se istražuje i otvaranje filozofske antropologije empirijskim (biološkim ali i fizikalnim) nalazima o strukturama i funkcijama bića čovjek (dakle, unutar «živog» bitka ali i u «cjelini bitka»). U složenom odnosu čovjekove prirodne određenosti i u njegovom nadilaženju i svladavanju «slijepe prirodne i/ili društvene nužnosti» (u radu i djelovanju, u znanosti i tehnici, u kulturi, umjetnosti, jeziku) – čovjek se (kao biće slobode) konstituira kao «nedovršen» i uvijek iznova otvoren. Svoju bazičnu «igru mogućnosti» čovjek realizira u modusima svoga povijesnog, odnosno, društvenog «načina bitka» - pa se kao interesni horizont filozofska antropologije javljaju brojni izražajni, djelatni i oblikotvorni fenomeni čovjekovog samo/konstituiranja: kultura, jezik, znanost, tehnika. Ujedno, sa stajališta naraslih čovjekovih znanja i moći (utjelovljenih u modernoj znanosti i tehnici) – otvara se prostor jednoj kritički intoniranoj filozofskoj antropologiji koja u suvremenim moćima čovjeka i u tendencijama epohe (kao igre moći i nasilja), prepoznaje i</p>				

	čovjekovu destruktivnu narav, kojoj se (nasuprot tradiranom antropocentrizmu) alternira jedna biocentrična paradigma, antropocentričnom egoizmu vrste se alternira nova etika odgovornosti (za život u cjelini), a starom solipsizmu singularnog subjekta alternira se filozofija Drugog.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na pozadini kompleksne epohalne krize svijeta i čovjeka, kolegij polazi od neophodnosti <i>obnove filozofsko-antropološkog pitanja</i> o čovjeku, u novim povijesnim uvjetima i na posve novim (znanstvenim, tehničkim, ekonomskim, političkim, svjetonazornim, kulturnim, filozofskim ...) pretpostavkama. Cilj je kolegija da (pokazujući granice i povijesnu relativnost i varijabilnost starih filozofsko antropoloških paradigmi) otvori novi način postavljanja pitanja o čovjeku, uzimajući u obzir <i>kompleksnost</i> determinacijâ «bića-čovjek», u širokom rasponu od prirodnog do društvenog, od tjelesnog do duhovnog «determinizma», od mitskog do znanstvenog oblikovanja čovjekova svijeta, od biološkog do kulturnog, od jezičnog i duhovnog do znanstvenog i tehničkog oblikovanja čovjeka i njegovog svijeta. Cilj je, dakle, prikazati kompleksnu strukturu filozofsko-antropološkog pitanja koje se više ne može vezati za jedan (univerzalni) tip znanja o čovjeku nego metodski mora uključiti perspektivizam i pluralizam znanja o čovjeku i iskustava koji u rezultanti daju jednu otvorenu sliku čovjeka kao «nedovršenog bića». Za jednu (tako mišljenu) kompleksnu filozofsku antropologiju, neophodno je uključiti i znanstveno-tehnički posredovano otvaranje (i konstruiranje) prirode, te kulture (kao čovjekove «druge prirode») i njoj strukturno pripadnih fenomena i oblika ljudskog djelovanja (jezika, mita, znanosti, umjetnosti, tehnike etc.), - unutar dinamike ljudske povijesti i vremenskog karaktera ljudske egzistencije.
Ishodi učenja	

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Obnova antropološkog pitanja u suvremenoj filozofiji: kriza svijeta i slike čovjeka. Granice tradicionalnih antropoloških paradigmi i novo postavljanje pitanja o čovjeku.
2.	Modeli suvremene filozofske antropologije: pitanje o bitnom ustrojstvu čovjeka i njegov položaj u cjelini bitka (s one strane tradicionalnog dualizma).
3.	Čovjek i živi svijet: empirijsko (biološko) utemeljenje filozofske antropologije. Između prinude prirodne nužnosti i kulture. Čovjek kao «biće nedostatka»; djelovanje, jezik i kultura kao kompenzacijski mehanizmi
4.	Ekscentrična pozicionalnost čovjeka
5.	Čovjek i simboličke forme otvaranja svijeta: mit, religija, umjetnost
6.	Filozofske teorije mita (Blumenberg, C. Levy Strauss, E. Cassirer, Adorno, Christoph Jammé)
7.	Čovjek i jezik

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Čovjek i kultura u svjetlu kulturne antropologije.
10.	Psihoanaliza i antropologija. Otkriće nesvjesnog: kultura kao sublimacija (između erosa i thanatosa; princip realnosti i princip užitka)
11.	Ponovno otkriće tijela i (fizičko tijelo i živo tijelo; aspekti rehabilitacije tjelesnosti: tijelo kao objekt, prostornost, kretanje i tjelesnost, tijelo kao spolno određen bitak, tijelo kao izraz i govor, tijelo i kultura)
12.	Tehnika i antropotehnologija («Autonomija» tehnike i gubitak kontrole?)
13.	Umjetna inteligencija ili: mogu li strojevi misliti? Je li moguć umjetni čovjek?).
14.	Virtualni svjetovi i virtualni čovjek – s one strane «mogućeg»
15.	Kritika antropocentrizma, ideja biocentrizma i mogućnost zasnivanja jedne biocentrične ekološke etike i njezine aporije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 324 1412 705"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esej • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	30	30%	2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Esej	30	30%																		
2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Max Scheler. (1987): <i>Položaj čovjaka u kozmosu</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 2. Helmuth Plessner (1981): <i>Stupnjevi organskog i čovjek</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 3. Arnold Gehlen. (1974): <i>Čovjek</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 4. Erich Rothacker (1985): <i>Filozofska antropologija</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 5. Hans Georg Gadamer/ Paul Vogler (Hrsg), <i>Neue Anthropologie</i>, 6. Hans-Georg Gadamer. (1978): <i>Istina i metoda</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 7. Jean Grondin. (2002): <i>Gadamer: čitanka</i>. Zagreb: Matica Hrvatska. 8. Ernst Cassirer (1985): <i>Filozofija simboličkih formi I,II,III</i>, Novi sad: Književna zajednica. 																				

9. C. Lévi Strauss (1980): *Mitologike*; Beograd: BIGZ.
10. C. Lévi Strauss (1978): *Divlja misao*. Beograd: Nolit.
11. Hans Blumenberg (1979): *Arbeit am Mythos*. Frankfurt: Suhrkamp.
12. Christoph Jamme, «Gott an hat ein Gewand»,
13. Herbert Marcuse (1985): *Eros i civilizacija*. Zagreb: Naprijed.
14. Maurice Merleau-Ponty (1990): *Fenomenologija percepcije*. Sarajevo: Veselin Masleša.
15. M. Heidegger (1969): *Doba slike svijeta*. Zagreb : Studentski centar Sveučilišta u Zagrebu.
16. M. Heidegger (1996): *Pismo o humanizmu*, Pitanje o tehnici u: Kraj filozofije i zadaća mišljenja. Zagreb: Naprijed.
17. Peter Sloterdijk (1992): *Kritika ciničnog uma*, Zagreb, Globus.
18. Peter Sloterdijk (1998, 1999, 2004): *Sphären I, II, III*. Frankfurt: Suhrkamp.
19. Odo Marquard (1986): *Apologie des Zufälligen*, Stuttgart: P.Reklam.
20. Ulrich Beck (2002): *Macht und Gegenmacht im globalen Zeitalter*. Suhrkamp.
21. Emanuel Levinas (2006): *Totalitet i beskonačno*. Beograd: Jasen.
22. Jacques Derrida (2007): *Pisanje i razlika*. Sarajevo: Šahinpašić.
23. Jean Baudrillard (1991): *Fatalne strategije*. Novi Sad: Književna zajednica.
24. Bernhard Waldenfels (1999): *Vielstimmigkeit der Rede*. Frankfurt: Suhrkamp.
25. Giorgio Agamben (2006): *Homo sacer*. Zagreb: Multimedijalni Institut, Arkzin.

Dodatna i preporučena literatura

Napomene

Handwritten signature: Vlado Jamme
Handwritten signature: H. Heidegger

UNIVERZITET U SARAJEVU – FILOZOFSKI FAKULTET
OPIS predmeta

Obrazac SP2

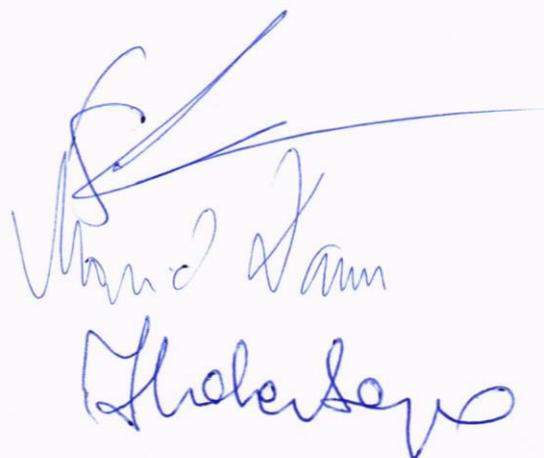
Stranica 1 od
3

Šifra predmeta: FIL FIL 203	Naziv predmeta: Etika II		
Ciklus: Prvi (I)	Godina: Druga (II)	Semestar: Četvrti (IV)	Broj ECTS kredita: 6
Status: Obavezni	Ukupan broj sati: 4 Predavanja: 2 sata Vježbe: 2 sata Seminar: 0 Terenski rad: 0 Laboratorijske vježbe: 0 Praksa: 0 Koncertne aktivnosti: 0 ...		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet [u ovu rubriku ne unositi imena. Ostaviti formulaciju kako je naznačena u ovoj rubrici]		
Preduvjet za upis:	Položen ispit iz <i>Etike I</i>		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je uputiti studente u najvažnije etičke probleme 20. i 21. stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti najvažnijim temama primjenjene etike, argumentima i rješenjima, te njihovu vezu sa klasičnim etičkim teorijama. Detaljnije će se istražiti problemi bioetike, etike okoliša i medicinske etike. Ovladavanje ovim znanjima trebalo bi studentima osigurati sposobnost kritičkog promišljanja suvremenih etičkih problema.		
Tematske jedinice:	Predavanja će započeti izlaganjem mjesta etike u suvremenom svijetu. U centar propitivanja će se staviti aktualni etički problemi koji se nalaze u domeni primjenjene etike. To znači da će se obrađivati problemi koji se tiču smrti i ubijanja, samoubojstva, smrtno kazne, eutanazije, abortusa, moralnog statusa životinja, te bogatstva i siromaštva. Pored toga, baviće se i problemima etičkog odnošenja spram okoliša, te problemima medicinske etike kao što su: transplantacija organa, manipulacija genima, matične stanice, medicinski potpomognuta oplodnja, te etičkim aspektima psihijatrije.		
Ishodi učenja:	Znanje: 1. Zna da definira etičke pojmove vezanih za moderne etičke teorije. 2. Zna smisao etičkih teorija i razumije značaj etike za društvo. 3. Zna razlikovati i prepoznavati različite etičke teorije u		

	<p>suvremenom društvu.</p> <p>4. Zna utjecaj etičkih teorija, a naročito primjenjene etike, u suvremenom društvu.</p> <p>5. Zna uporediti i uočiti različite etičke teorije.</p> <p>Vještine:</p> <p>1.Vješto otkriva i prepoznaje značaj etike za društvo.</p> <p>2.Vješto primjenjuje etičke teorije na suvremene etičke probleme.</p> <p>Kompetencije:</p> <p>1.<i>Obrazovne kompetencije</i>: profesionalo i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili saraduje u obuci studenata na univerzitetskom nivou iz oblasti etike.</p> <p>2. <i>Naučne kompetencije</i>: u oblasti humanističkih nauka aktivno sudjeluje u znanstveno-istraživačkom radu vezanom za etiku kao filozofsku disciplinu, kao i u europskim projektima i u projektima od značaja za lokalnu zajednicu.</p> <p>3. <i>Istraživačke kompetencije</i>: u oblasti humanističkih i društvenih znanosti, samostalno vrši istraživanje iz oblasti etike i objavljuje rezultate u znanstvenim časopisima.</p> <p>4. <i>Analitičke kompetencije</i>: daje samostalne analize etičkih teorija, konkretnih etičkih situacija, kao i etičkih dilema.</p> <p>5. <i>Komunikacijske kompetencije</i>: promovira razumijevanje istine u društvenom kontekstu kao i racionalno argumentiranje u raspravama.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Predavanja i vježbe.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Završni ispit (pismena i usmena provjera znanja): 50% (50 bodova) Testovi i permanentno praćenje: 20% (20 bodova) Seminarski rad: 15% (15 bodova) Dolasci na nastavu i aktivno učešće: 15% (15 bodova) Ukupno: 100% (100 bodova)</p> <p>Napomena:</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

	Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik praćenja.
Literatura²:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Singer, <i>Uvod u etiku</i>, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad/Sremski Karlovci, 2004. 2. P. Singer, <i>Praktična etika</i>, KruZak, Zagreb, 2003. 3. M. Aramini, <i>Uvod u bioetiku</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009. 4. D. Marić, <i>Etika i životinje</i>, Zalihica, Sarajevo 2010. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. V. Rakić, I. Mladenović, V. Drezgić ur., <i>Bioetika</i>, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2012. 2. A. Frković, <i>Medicina i bioetika</i>, Pergamena, Zagreb, 2010.

Vlado Ham
Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Savremena politička filozofija, etika i feminizam				
Šifra/kod	FIL FIL 501	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2019/20
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 033 25 31 23	Termin konsultacija	Ponedjeljak 9-10 Srijeda 14-16 Petak 9-11	
Saradnik	Ime i prezime	/			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: / Telefon:	Termin konsultacija	/	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Feministička etika postajanja isporučuje novu osnovu za demokratski <i>ethos</i> koji se ne zasniva na naučnom znanju šta je „priroda“ sopstva. Feministički <i>ethos</i> otvara prostor za intervenciju u postojeće relacije moći i artikulira nove osnove za političke borbe koje uključuju zajedničku odgovornost za Drugo/drugu(og). Najprije će se povući razlikovanje između feminističkih i nefeminističkih etika. Potom će se preispitivati ignoriranje roda i feminizma u <i>mainstream</i> bioetici (interdisciplinarnog polja koje se odnosi na zdravlje i moralne izazove nastale razvojem biologije i medicine), naročito s obzirom na feminističku kritiku liberalnog individualizma te pitanje kome bioetika služi. Novum feminističke bioetike posmatrati će se u njenom predmetu istraživanja, epistemologiji i metodi. Primjene nefeminističke i feminističke bioetike će se analizirati od abortusa preko visokih reproduktivnih tehnologija (<i>in vitro</i> fertilizacija i surogat majčinstvo) do genskih terapija i savjetovanja.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta					

	Cilj nastavnog predmeta je da studenice i studenti ovladaju ključnim pojmovima, idejama i metodama feminističke etike, bioetike i politike, kritički ih upoređuju i međusobno i u odnosu na <i>mainstream</i> etiku i bioetiku, te da vlastita stanovišta argumnetativno utemeljuju.
Ishodi učenja	<p>Analiziranje, sintetiziranje i vrednovanje feminističkih i nefeminističkih etičkih i bioetičkih teorija.</p> <p>Kreativno korištenje postojećih teorija u rješavanju problema unutar područja bioetike.</p> <p>Primjena složene komunikacije u interakciji sa kolegama i kolegicama unutar vlastitog i drugih odsjeka (Odsjeka za biologiju napr.) u rješavanju bioetičkih problema.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Vrijednosno-normativna etika i primijenjena etika
2.	Feministički pristupi etici, politici, ontologiji i epistemologiji
3.	Bioetika
4.	Konvencija o zaštiti ljudskih prava i dostojanstva ljudskog bića u pogledu primjene biologije i medicine
5.	Feministička bioetika
6.	Feministička teorija stajališta i bioetika
7.	Feminizam i zdravlje
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nefeministički i feministički pristupi kontracepciji i sterilizaciji
10.	Nefeministički i feministički pristupi abortusu
11.	Nefeministički i feministički pristupi vještačkoj oplodnji i <i>in-vitro</i> fertilizaciji

12.	Nefeministički i feministički prisupi surogat majčinstvu
13.	Nefeministički i feministički pristupi genetici
14.	Završna razmatranja
15.	Završna razmatranja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna predavanja, izlaganja i diskusija studenata i studentica																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Izlaganje na časovima</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Esej</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izlaganjem na neku od ponuđenih tema • Pisanjem eseja na zadatu temu • Pismenim odgovorom na tri esejska pitanja • Usmenim odgovorom na tri pitanja na osnovu sadržaja ukupnog kursa 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izlaganje na časovima	20	20	2.	Esej	20	20	3.	Polusemestralna provjera znanja	10	10	4.	Završni usmeni ispit	50	50	5.								Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Izlaganje na časovima	20	20																														
2.	Esej	20	20																														
3.	Polusemestralna provjera znanja	10	10																														
4.	Završni usmeni ispit	50	50																														
5.																																	
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i> R. Tong, <i>Feminist approaches to Bioethics</i>, Oxford 1997. S. Sherwin, <i>No Longer Patient</i>, Philadelphia 1992.</p> <p><i>Dodatna</i> T. Beauchamp, J. Childress, <i>Principles of Biomedical Ethics</i>, New York 2009.</p>
<p>Napomene</p>	

Ulrich James

Huber

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

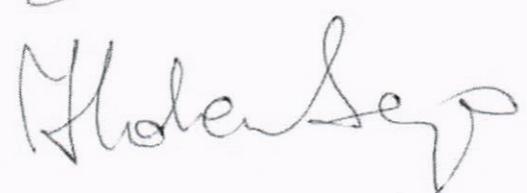
SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ontologija I / I				
Šifra/kod	FIL FIL 202	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	
Ciklus studija	prvi	Semestar	treći	Ak. godina	2019- 2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E- mail:arnautovicunsa@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ____ 3 ____; seminar ____ 2 ____; vježbe ____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegiji tematizira temelne probleme ontologije i ontološke teorije do Kanta. Pored toga, kolegiji će tematizirati odnos metafizike i ontologije kao ishodišta metafizičke misli.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim konceptima, ontološkim problemima i pravcima u ontologiji.				
Ishodi učenja	Studenti će steći temeljna znanja o metafizici i ontološkom razumijevanju realiteta zbilje.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Metodičke naznake, organizacija nastave i način realizacije predmetnog sadržaja. Određenje ontologije u području metafizike
2.	Temeljni problemi metafizike
3.	Ontologija i metafizičko shvatanje zbilje
4.	Problem bitka
5.	Bitak, biće i svijet
6.	Problem supstancije
7.	Određenje ontologije kao "mišljenje-bića-u-cjelini"
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predsokratovsko ontološko shvatanje svijeta. Elejci-Heraklit-Empedokle-Anaksimandar
10.	
11.	Platonova ontologija
12.	Razumijevanje ljudskog bivstvovanja u Platonovoj filozofiji
13.	Platonova koncepcija idealizma
14.	Alegorija pećine u Platonoj Državi
15.	Pregled tematiziranih problema, rekapitulacija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja, vježbe, seminarski radovi, individualni rad sa studentima (konsultacije)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 648 1402 1095"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na predavanjima</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Najmanje dva seminarska rada</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost. Od studenta se očekuje aktivno sudjelovanje u seminarima, postavljanje problema i izražavanje mišljenja o literaturi i problemima koji se tematiziraju u njoj. Seminarski radovi su neophodni kao način podizanja razine mišljenja i izražavanja kod studenata. Test koji će sadržavati teme sa predavanja i iz literature. Parcijalni ispit ima proporcionalno manju vrijednost u odnosu na završni ispit. Završni ispit je u formi testa i sadrži pregled sadržaja izloženog na predavanjima i problema sadržanih u literaturi. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%	2.	Aktivnost na vježbama	10	10%	3.	Najmanje dva seminarska rada	30	30%	4.	Parcijalni ispit	15	15%	5.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%																										
2.	Aktivnost na vježbama	10	10%																										
3.	Najmanje dva seminarska rada	30	30%																										
4.	Parcijalni ispit	15	15%																										
5.	Završni ispit	40	40%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																												

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hermann Diels, <i>Fragmenti predsokratovaca</i> 2. Platon, <i>Država</i> 3. Platon, <i>Fedon</i> 4. Platon, <i>Fedar</i> 5. Platon, <i>Sofist</i> 6. Aristotel, <i>Metafizika</i> 7. Aristotel, <i>Fizika</i> 8. Plotin, <i>Eneade</i> 9. Giordano Bruno, <i>O uzroku principu i jednom</i> 10. Rene Descartes, <i>Meditacije o prvoj filozofiji</i> 11. Gottfried Wilhelm Leibniz, <i>Monadologija</i>
	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Martin Heidegger, <i>Šta je to filozofija</i> 2. Rasim Muminović, <i>Uvod u filozofiju</i>
Napomene	<p>Ukoliko tokom semestra bude organiziran znanstveni ili stručni skup koji na adekvatan način tematizira filozofske probleme, studenti će imati obavezu prisustvovati i sudjelovati na skupu, uz kompenzaciju prisustva i sudjelovanja u nastavnim satima.</p>

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA FILOZOFIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ONTOLOGIJA II/1				
Šifra/kod	FIL FIL 302	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	9ECTS (studijska grupa: Filozofija) 6ECTS (studijska grupa: Filozofija i sociologija) 4ECTS (studijska grupa: Filozofija i Druga studijska grupa)
Ciklus studija	I. ciklus	Semestar	V	Ak. godina	2019/2020
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF. DR. SAMIR ARNAUTOVIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68/1 E-mail: samir.arnautovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 11-14 Utorak: 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Filozofija: predavanja 4 ; vježbe 2 Studijska grupa: Filozofija i sociologija: predavanja 3; vježbe 3 Studijska grupa: Filozofija i Druga studijska grupa: predavanja 2; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Elaboracija temeljnih ontoloških problema i njihova artikulacija u filozofijskoj misli. Situiranje ontoloških problema u filozofijskoj tradiciji i suvremenom razumijevanju svijeta.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na temelju povijesti ontologijskog pitanja istražiti povijesne modalitete tog pitanja koje je generiralo povijest metafizike subjektivnosti. U drugom koraku kolegij se bavi pitanjem kraja metafizike subjektivnosti, odnosno kritikom metafizike subjektivnosti i perenijalnih ontologija te alternativnim putovima filozofije. Studentima koji studiraju kombinovani studij (filozofija i druga studijska grupa, filozofija i sociologija) nastava će biti realizovana sa manjim brojem sati (u skladu sa opterećenjem nastavnog plana), a ispiti će biti prilagođeni nastavnim planom i programom.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sticanje kompetencija za razumijevanje kompleksnosti filozofijskog mišljenja ➤ Sposobnost razumijevanja ontoloških problema u filozofijskoj tradiciji i suvremenog filozofijskog mišljenja				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod: smisao i aspekti ontologijskog pitanja. (Temeljne crte grčke metafizike. Duh i topologija srednjovjekovnog svijeta. Ontologijsko pitanje u novovjekovnom mišljenju). Platon/Aristotel/Duns Škot.
2.	Problem istine kao ontologijski problem.
3.	Metafizički temelji novovjekovne znanosti.
4.	Ontologija i spekulativna dijalektika. (Filozofija kao apsolutna znanost. Subjekt kao supstancija). G.W.F. Hegel.
5.	Filozofija povijesti (povijest, vrijeme, duh). G.W.F. Hegel
6.	Kritika metafizike subjektivnosti i transformacija ontologijskog pitanja (historizam, filozofija života, filozofija egzistencije) Dilthey, Ranke, Droysen, Simmel, Bergson, Kierkegaard
7.	Konstitucija historijskog svijeta i duhovne znanosti (Wilhelm Dilthey).
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nihilizam i destrukcija tradicionalne filozofije i kulture (F. Nietzsche).
10.	Ontologijsko pitanje u dvadesetom stoljeću: fenomenološki projekt (od zasnivanja transcendentalne fenomenologije do transcendentalne analize životnog svijeta) Edmund Husserl.
11.	Fenomenologija kao ontologija.
12.	Fundamentalna ontologija kao analitika egzistencije tu-bitka (Martin Heidegger).
13.	Mišljenje, pjesništvo, jezik (Martin Heidegger).
14.	Metafizika, znanost i tehnika (Martin Heidegger).
15.	Ideja kraja filozofije i zadaća mišljenja (Martin Heidegger).
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)

Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi.
Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%
2.	Aktivnost na vježbama	15	15%
3.	Najmanje dva seminarska rada u toku školske godine	30	20%
4.	Parcijalni ispit	10	20%
5.	Završni ispit	40	40%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

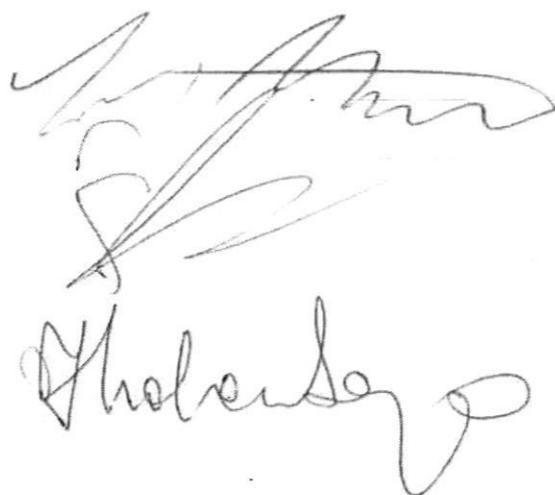
Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost.
2. Spomenuti elementi aktivnosti na predavanjima će pogotovo doći do izražaja na vježbama i zbog toga će biti više vrednovani.
3. Imajući u vidu specifičnost struke, pisanje seminarskih radova kao način obučavanja u akademskom pisanju i stjecanja neophodnog znanja za stručni rad ima posebnu važnost.
4. Test koji sadrži teme koje su bile problematizirane tokom semestra. Završni ispit je također test u kojem se nastoji procijeniti ukupno postignuće studenta u ovladavanju nastavnim sadržajima. Test će obuhvatati teme predavanja i literature koja je data studentima.

	<p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G. W. F Hegel. (1978): <i>Fenomenologija duha</i>, Zagreb: Naprijed. 2. T.W. Adorno. (1990): <i>Tri studije o Hegelu</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 3. T.W. Adorno. (1979): <i>Negativna dijalektika</i>, Beograd: BIGZ. 4. H. Marcuse. (1987): <i>Um i revolucija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 5. H. Marcuse (1981): <i>Hegelova ontologija i teorija povijesnosti</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 6. A. Kojeve. (1990): <i>Kako čitati Hegela</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 7. F. Nietzsche. (1983): <i>Rođenje tragedije iz duha muzike</i>, Zagreb: Zora. 8. F. Nietzsche. (1990): <i>O koristi i šteti historije za život</i>, Beograd: Grafos. 9. F. Nietzsche. (1975) <i>Tako je govorio Zarathustra</i>, Zagreb: Mladost 10. F. Nietzsche. (1988): <i>Volja za moć</i>, Zagreb: Mladost. 11. S. Kierkegaard. (1970): <i>Pojam strepnje</i>, Beograd: srpska književna zadruga. 12. S. Kierkegaard. (1979): <i>Ili-ili</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 13. Edmund Husserl. (2005): <i>Logička istraživanja</i>, Zagreb: Breza. 14. Edmund Husserl. (1990): <i>Kriza znanosti</i>, Zagreb: Globus.

Napomene

- Ukoliko u periodu trajanja zimskog semestra bude organiziran internacionalni filozofski simpozij smatram da bi za studente bilo od velike koristi da prisustvuju i sudjeluju u radu ovog znanstvenog događaja, kao i na drugim javnim manifestacijama koje na stručan način tematiziraju filozofske probleme. Imajući u vidu navedeno bit će potrebno obezbijediti kompenziranje prisustva skupu za nastavne sate, a sve s ciljem da studenti u nastavnom i akademskom smislu dobiju bogatiji sadržaj u akademskoj 2019./2020. godini.

Handwritten signature in cursive script, appearing to read "H. Holcunsky".

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ontologija III/1				
Šifra/kod	FIL FIL 403	Status	obavezni	ECTS	8 znanstveni 6 nastavnički
		Ciklus studija	drugi	Semestar	prvi
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 Email: arnautovicunsa@gmail.com	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar <u>2</u> ; vježbe:				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Studijski sadržaj predmeta tematizira ontološke teorije 20. stoljeća, odnosno razvoj ontologije kao ishodišta metafizike. Ovdje se kritika metafizike postavlja kao polazišna tema, ali se pitanje njene transformacije i redefiniranja značenja pojavljuje kao rezultat te kritike. Mišljenje "kraja filozofije", odnosno problem mjesta filozofije u zbilji "novog svijeta" određenog tehnologijom, postaje odlučno važnim pitanjem ne samo za filozofiju, nego i za mogućnosti ljudskog djelovanja i mišljenja uopće.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj predmeta: Studenti će steći uvide u ontološke teorije 20. stoljeća koje su obilježile tokove filozofijskog mišljenja do danas.</p>				
Ishodi učenja	<p>Sticanje pretpostavki za razumijevanje glavnih pravaca ontologije i njihovog utjecaja na suvremenu filozofijsku misao.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Metodičke napomene i način organizacije i izvođenja nastave. Pozicija ontologije u suvremenoj filozofiji
2.	Glavni pravci ontologije
3.	Hartmannova ideja "nove ontologije". Novo započinjanje filozofije.
4.	Diltheyova ideja historicizma
5.	Filozofska hermeneutika. Schleiermacherova koncepcija hermeneutike.
6.	Heideggerovo mišljenje hermeneutike
7.	Hermeneutika i filozofijska tradicija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Filozofija egzistencije. Osnovni pravci mišljenja egzistencije
10.	Jaspersova koncepcija filozofije egzistencije
11.	Sartreov egzistencijalizam i odnos djelovanja i mišljenja
12.	Marcelovo razumijevanje egzistencije i realiteta zbilje
13.	Nietzsche i filozofija egzistencije
14.	Nietzscheov utjecaj na ontologiju prve polovice 20. stoljeća
15.	Pregled sadržaja tematiziranog tokom semestra i rekapitulacija urađenog.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, vježbe i seminarski radovi</p> <p>Metoda: tekstualna analiza kroz heuristički vođene rasprave</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 750 1406 1238"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na predavanjima</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Najmanje dva seminarska rada u toku školske godine</td> <td>30</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>10</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost. 2. Spomenuti elementi aktivnosti na predavanjima će pogotovo doći do izražaja na vježbama i zbog toga će biti više vrednovani. 3. Imajući u vidu specifičnost struke, pisanje seminarskih radova kao način obučavanja u akademskom pisanju i stjecanja neophodnog znanja za stručni rad ima posebnu važnost. 4. Test koji sadrži teme koje su bile problematizirane tokom semestra. 5. Završni ispit je također test u kojem se nastoji procijeniti ukupno postignuće studenta u ovladavanju nastavnim sadržajima. Test će obuhvatati teme predavanja i literature koja je data studentima. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%	2.	Aktivnost na vježbama	15	15%	3.	Najmanje dva seminarska rada u toku školske godine	30	20%	4.	Parcijalni ispit	10	20%	5.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%																										
2.	Aktivnost na vježbama	15	15%																										
3.	Najmanje dva seminarska rada u toku školske godine	30	20%																										
4.	Parcijalni ispit	10	20%																										
5.	Završni ispit	40	40%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																												

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nicolai Hartmann, <i>Novi putevi ontologije</i> 2. Wilhelm Dilthey, <i>Izgradnja istorijskog svijeta u duhovnim naukama</i> 3. Friedrich Nietzsche, <i>Tako je govorio Zarathustra</i> 4. Jean Paul Sartre, <i>Bitak i ništa</i> 5. Gabriel Marcel, <i>Bivstvovanje i imanje</i> 6. Martin Heidegger, <i>Bitak i vrijeme</i> 7. Karl Jaspers, <i>Filozofija</i> 8. Michel Foucault, <i>Riječi i stvari</i> 9. Edmund Husserl, <i>Kriza evropskih znanosti i transcendentalna fenomenologija</i> 10. Ludwig Wittgenstein, <i>Tractatus logico-philosophicus</i>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karl-Otto Apel, <i>Transformacija filozofije</i> 2. Manfred Frank, <i>Konditio moderna</i> 3. Maurice Merleau-Ponty, <i>Fenomenologija percepcije</i> 4. Manfred Frank, <i>Kazivo nekazivo</i> 5. Samir Arnautović, <i>Filozofijska ishodišta moderne</i> 6. Samir Arnautović, <i>Transcendentalna filozofija i odrednice moderne</i>
Napomene	<p>Ukoliko u toku semestra bude organiziranih znanstvenih skupova i događaja koji na relevantan način tematiziraju filozofiju, studenti će u sudjelovati u njima, uz kompenzaciju za nastavne sate. Time će biti znatno obogaćen studijski sadržaj, a studenti će dobiti priliku uputiti se u realno sudjelovanje u akademskom životu i radu.</p>

Samir Arnautović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Estetika I				
Šifra/kod	FIL FIL 204	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Treći (III)	Ak. godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Status studenta na jednopredmetnom ili dvopredmetnom studiju filozofije				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 57/1 E-mail: kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 128	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-11 Utorak: 9-11 Petak: 11-12	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-		Termin konsultacija	-
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 4 sata; seminar: 0 sati; vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U kolegiju studenti se uvode u centralne topike na području estetičke misli. Izlažu se principi centralnih estetičkih teorija i njihove temeljne problemske orijentacije. Dalje, studenti se informiraju o temeljnim principima i pojmovima estetike kao zasebne filozofske discipline. Razlikuju se koncepti lijepog, ugodnog, forme, sadržaja, umjetnosti, itd. Poseban akcenat se stavlja na estetičko određenje umjetnosti i umjetničkog djela kao rezultata jedinstvenog integrala ljudskih refleksivnih, imaginativnih, emotivnih, itd. izražajnih činova koji stvaraju zasebne kosmose simboličkih relacija podložnih najrazličitijim razumijevanjima i interpretacijama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet estetika ima cilj široko raskrivati problematiku estetike s obzirom na napuštanja odnosa sa filozofijom. Student se upoznaju sa temeljnim pravcima estetike kao refleksivne prakse o lijepom u umjetnosti i prirodi. Stoga se posebno tematizira odnos estetike prema pojmu <i>lijepo</i> . Student se, dalje, upoznaju sa pojmom umjetnosti i sa različitim medijima umjetničkog stvaralaštva.				
Ishodi učenja	1. Razumijevanje mjesta i uloge estetike u širem filozofijskom spektru				

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Razumijevanje predmeta estetičke misli 3. Razumijevanje glavnih karakteristika tradicionalne estetike 4. Poznavanje glavnih topika različitih estetičkih pravaca i teorija 5. Razumijevanje centralnih estetičkih pojmova: lijepo, ugodno, forma, itd. 6. Razumijevanje pojma <i>umjetnost</i>. 7. Razumijevanje pojma <i>umjetnik- stvaralac</i>.
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica (Predavanja i vježbe)
Datum	
1.	Uvod u problematiku estetike
2.	Filozofija i estetika kroz povijest
3.	Filozofija i umjetnost
4.	Filozofija umjetnosti
5.	Antička misao o umjetnosti
6.	Umjetnost u filozofskim sistemima
7.	Estetika, estetsko, estetičko
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata TEST #1
9.	Aksiologija i estetika
10.	Povijesno duhovni uvjeti nastanka estetike kao posebne filozofske discipline
11.	A. Baumgarten- utemeljitelj estetike
12.	Lijepo i umjetnost kao predmet estetike: od antike preko srednjeg vijeka do novovjekovne estetike
13.	Kantovo razumijevanje estetike

14.	Osnovni pojmovi Kantove estetike
15.	Osjetilno i razumsko: estetika i umjetnost
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja po tematskim sklopovima Pitanja i odgovori (A&Q) između sklopova Vježbe (analiza izabranih topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli)</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 1061 1430 1451"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjek ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	30	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	30	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. Gilbert, H. Khun. (1969): Istorija estetike. Beograd: Kultura. 2. N. Hartman. (1968): Estetika. Beograd: Kultura. 3. M. Heidegger. (1982): Mišljenje i pevanje. Beograd: Nolit. 4. Jacques Derrida. (1988): Istina u slikarstvu. Sarajevo: Svjetlost <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Linda Hačion. (1996): Poetika postmodernizma. Istorija, Teorija, Fikcija, Novi Sad: Svetovi. 2. Arthur C. Danto. (1997): Preobražaj svakidašnjeg. Zagreb: Kruzak
Napomene	

 Studente

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Estetika i umjetničko djelo				
Šifra/kod	FIL FIL 503	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Treći (III)	Ak. Godina	2019/20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Status studenta na drugom ciklusu studija filozofije				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, docent		Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-11 Utorak: 9-11 Petak: 11-12
	Kontakt podaci	Kabinet: 57 / 1 E-mail: kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 128			
Saradnik	Ime i prezime	-		Termin konsultacija	-
	Kontakt podaci	-			
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata; seminar: 2 sati; vježbe: 0 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij je razdvojen u dva sklopa. U prvom sklopu studenti se upoznaju sa estetičkim identificiranjem ljudskog stvaralaštva kao umjetničkog stvaralaštva. U tu svrhu se želi postulirati i analizirati biće umjetničkog djela kao forme izražavanja koja transcendiraju ono neposredno dato u sferu njegove simboličke reprezentacije i na taj način ga čineći određenim mikromodelom njegove mogućnosti. U drugom sklopu studenti se upoznaju sa različitim formama umjetničkih djela i objašnjavaju se načela estetičke tipologizacije i vrjednovanja istih.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je osposobiti studente za razumijevanje i raskrivanje bitka umjetničkog djela tumačenjem onih formi koje transcendiraju svaki empirijski momenat i formi koje omogućavaju imenovanje i otkrivanje umjetničkog djela kao takvog. Interpretacijom različitih formi umjetničkog stvaralaštva studenti će steći osnovne i neophodne uvide u razumijevanju umjetničkog djela i njegove nemogućnosti da skonča u isključivi prostor estetskog.				
Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumijevanje estetičkog pristupa umjetničkom stvaralaštvu 2. Sposobnost interpretacije umjetnosti kroz optiku estetičkog 3. Sposobnost tipologizacije umjetničkih djela estetičkim konceptualnim diferencijama (djela visoke kulture, šund, itd) 4. Praktična osposobljenost za estetičku valorizaciju konkretnih umjetničkih djela 5. Osposobljenost za razumijevanje pojma kritike i usvajanje i upotreba 				

kritičkih doktrinarnih matrica i konceptualnih aparata potrebnih za pristup umjetničkim sadržajima

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica (Predavanja i seminari)
1.	Uvod u ideju umjetnosti
2.	Smisao umjetnosti
3.	Teme kulture otpora
4.	Imperija, geografija, kultura
5.	Naracija i društveni prostor
6.	Preobražaj svakidašnjice: Urbani spektakl
7.	Nova umjetnost i obezvrjeđenje svega što je napisano u filozofiji umjetnosti
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata TEST #1
9.	Znanstvenotehnička svijest i estetski bitak
10.	Abdikacija mišljenja: otpor osjećanju univerzalnog, promocija različitosti partikularizama
11.	Umjetnost među predmetima: domet stvarnosti u umjetnosti
12.	Gernika: Razumijevanje i odgonetanje umjetničkog raskrivanja istine
13.	Umjetnička kritika i kritika umjetnosti
14.	Obilazak galerija
15.	Obilazak galerija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																													
18.																														
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja po tematskim sklopovima Pitanja i odgovori (A&Q) između sklopova Vježbe (analiza izabranih topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 766 1417 1163"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>30</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjeck ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p>		R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	30	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																											
1.	Prisutnost	10	10%																											
2.	Aktivnost	10	10%																											
3.	Test 1	15	15%																											
4.	Test 2	15	15%																											
5.	Pismeni ispit	30	50%																											
Ukupno: 100 bodova			100%																											
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																													

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jirgen Habermas (2002): Postmetafizičko mišljenje. Beograd: Beogradski krug. 2. Edvard Said(2002): Kultura i imperijalizam. Beogradski krug. Beograd. 3. Alen Finkielkraut (1992): Poraz mišljenja. Zagreb: Naprijed. 4. Arthur C. Danto (1997): Preobražaj svakidašnjeg. Zagreb: Kruzak. 5. Linda Hačion (1996): Poetika postmodernizma. Istorija, teorija, fikcija. Novi Sad: Svetovi. 6. Carl Dalhaus (2003): Estetika glazbe. Zagreb: AGM. <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jean- Marie Schaffaer (200): Art of Modern Age: Princeton University Press. 2. John Briggs (1992): Fractals. Simon&Schuster. 3. Rudolf Arnheim (1992): To the Rescue of Art: Twenty-six Essays by Rudolf Arnheim. L.A.: University of California Press.
Napomene	

 Hoberšeg

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komparativna filozofija				
Šifra/kod	FIL FIL 507	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	Drugi (II)	Semestar	Treći (III.)	Ak. godina	2019./20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Nevad Kahteran		Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Četvrtak: 13-16
	Kontakt podaci	Kabinet: 60 E-mail: nevad.kahteran@ff.unsa.ba; Telefon: 033/253-120			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 sat; seminar 1 sat; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Komparativna filozofija je historijski nužan projekat uspostave kritičkog diskursa između različitih filozofskih sustava i mislitelja koji pripadaju tim različitim kulturama i tradicijama i ima za cilj proširivanje filozofskih horizonata i mogućnosti razumijevanja naših studenata koji su uključeni u njezino proučavanje na II ciklusu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz ovaj kolegij na postdiplomskom studiju studenti treba da se uvedu u glavne tradicije nezapadnjačkih filozofija, gradeći uporedo moguće linkove sa onima zapadnjačkima, te da se kroz sržne pojmove i već postojeće linkove u njihovom historijskom i kulturološkom kontekstu razmotre neka od temeljnih pitanja ovdje uključenih filozofskih tradicija. Uspostava kritičkog diskursa između različitih filozofskih sustava i mislitelja koji pripadaju tim različitim kulturama i tradicijama ima za cilj proširenje filozofskih horizonata i mogućnosti razumijevanja studenata koji su uključeni u njezino proučavanje. Naročita zadaća i cilj koji ima komparativna filozofija jeste uspostava internacionalnog mira i dubljeg razumijevanja u konkretnom, praktičnom i istodobno intelektualnom poduhvatu unutar multikulturnih zajednica, dok je jedan od trajnih ciljeva iste bio taj da učini evidentnim temeljne spoznajne i evaluativne pretpostavke tradicija koje su različite od naše vlastite, uz očekivanja da zadobijemo veću jasnoću i bolje razumijevanje o pretpostavkama koje nas informiraju o nečijoj tradiciji.				

Ishodi učenja	<p>Znanje: komparativna filozofija u svojem najširem kulturološkom modalitetu - student zna da učini evidentnim temeljne spoznajne i evaluativne pretpostavke tradicija koje su različite od naše vlastite</p> <p>Vještine: Bez obzira da li je to u etici, metafizici, estetici, ili bilo kojoj drugoj filozofskoj disciplini, student vješto može identificirati filozofske probleme koji se provlače kroz različite tradicije, te može koristiti resurse ovih tradicija kako bi proširio svoje vlastito filozofsko razumijevanje i djelovanje.</p> <p>Kompetencije: studenti bi trebali biti u stanju da proučavaju azijsku filozofiju i druge nezapadnjačke tradicije u svrhu obogaćivanja njihovog filozofskog backgrounda, a kako bi im se omogućilo da se bolju hrvaju sa filozofskim problemima koji ih zanimaju, budući da u eri globalizacije ovakovrsna istraživanja danas predstavljaju mega-trend u filozofiji sa ciljem redefiniranja filozofije i posvješćivanja nužnosti uvođenja intertradicionalnih, interkulturalnih, intersustavnih, integrativnijih i globalnijih studija.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa studentima i uvod u komparativnu filozofiju
2.	Predmetna materija komparativne filozofije
3.	Komparativna filozofija i filozofska sinteza
4.	Metode komparativne filozofije
5.	Pluralizam u filozofskim curriculumima
6.	Istočnjačka misao i njezino mjesto u komparativnoj filozofiji
7.	Nužnost uporednih proučavanja i razmatranja unutar islamske filozofije
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	The Structure of Oriental Philosophy (Volume 1 & 2)
10.	The Misty Land of Ideas and the Light of Dialogue: An Anthology of Comparative Philosophy: Western & Islamic
11.	Constructive Engagement of Analytic and Continental Approaches in Philosophy
12.	Japanese and Continental Philosophy

13.	Islam and Confucianism
14.	Čedomil Veljačić (Bhikkhu Nanajivako) & Special Issue of Synthesis Philosophica on Islamic and Comparative Philosophy, 62 (2-2016)
15.	Komparativna filozofija (N. Kahteran) Synthesis Philosophica, No. 62_2/2016
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja nastavnika i rad u seminarima sa studentima																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 1052 1422 1453"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>polusemestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>završni semestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>prisustvo na nastavi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Seminarski rad i prezentacija</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni pismeni 25 %; Završni semestralni pismeni 25 %; • Prisustvo na nastavi 30 %; Seminarski rad i prezentacija istog 20 %. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	polusemestralni pismeni	25	25	2.	završni semestralni pismeni	25	25	3.	prisustvo na nastavi	30	30	4.	Seminarski rad i prezentacija	20	20	5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	polusemestralni pismeni	25	25																										
2.	završni semestralni pismeni	25	25																										
3.	prisustvo na nastavi	30	30																										
4.	Seminarski rad i prezentacija	20	20																										
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>																												

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Nevad Kahteran, Komparativna filozofija, Filozofski fakultet Sarajevo, 2009.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ames, Roger, ed. <i>The Aesthetic Turn: Reading Eliot Duetsch on Comparative Philosophy</i>. Chicago: Open Court, 1999. 2. Bahm, A., <i>Comparative Philosophy: Western, Indian and Chinese Philosophies Compared</i> (Albuquerque, NM: World Books, 1977. 3. Blocker, H. Gene. <i>World Philosophy: An East-West Comparative Introduction to Philosophy</i>. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1999. 4. Deutsch, Eliot. <i>Introduction to World Philosophies</i>. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1997. 5. Deutsch, Eliot and Ron Bontekoe, eds. <i>A Companion to World Philosophies</i>. Oxford: Blackwell, 1997. 6. Dilworth, David. <i>Philosophy in World Perspective: A Comparative Hermeneutic of the Major Theories</i>. New Haven: Yale University Press. 7. Foster, L. & P. Herzog (eds), <i>Defending Diversity: Contemporary Philosophical Perspectives on Pluralism and Multiculturalism</i> (Amherst, MA: University of Massachusetts Press, 1944. 8. Harvey, D., <i>The Condition of Postmodernity: An Inquiry into the Conditions of Cultural Change</i> (Oxford: Blackwell, 1990. 9. Hourani, A., <i>Islam in European Thought</i> (Cambridge University Press, 1991). 10. Masson'Oursel, Paul. <i>Comparative Philosophy</i>. London: Routledge, 2000. 11. Paya, Ali (ed.). <i>The Misty Land of Ideas and the light of dialogue: An Anthology of Comparative Philosophy – Western & Islamic</i>, ICAS Press, 2013. 11. Parkes, Graham, ed. <i>Heidegger and Asian Thought</i>. Chicago: University of Chicago Press, 1991. 12. Raju, P.T. <i>Introduction to Comparative Philosophy</i>. Reprint ed. Delhi: Motilal Banarsidass, 1997. 13. Scharfstein, Ben-Ami. <i>A Comparative History of World Philosophy: From the Upanishads to Kant</i>. Albany: State University of New York Press, 1998. 14. <i>From Africa to Zen: An Invitation to World Philosophy</i>. Lanham, MD. Rowman & Littlefield Publishers, 1993. 15. Turner, B.S., <i>Orientalism, Postmodernism and Globalism</i> (Routledge, 1994). 16. Devid E. Kuper, <i>Svetska filozofija: Istorijski uvod</i>. Svetovi/Novi Sad, 2004.
Napomene	Posljednja izmjena: 30. 09. 2019. godine

N. IGRT
27.10.19
M. ...

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave filozofije				
Šifra/kod	FIL FIL 509	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Drugi (II)	Semestar	Treći (III)	Ak. godina	2019./20.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Nevad Kahteran		Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Četvrtak: 13-16
	Kontakt podaci	Kabinet: 60 E-mail: nevad.kahteran@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-120			
Saradnik	Ime i prezime			Termin konsultacija	
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3 sata; seminar 3 sata; vježbe (hospitovanje) 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje naših studenata s temeljnim metodičkim aspektima izvođenja nastave filozofije, etike i logike, te kroz teorijski rad, vježbe i hospitovanje u Gimnaziji Obala prinos stjecanju umijeća i znanja primjerenih nastavničkoj kompetenciji, prije svega za izvođenje nastave filozofije, logike i etike u gimnazijama i drugim srednjim školama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti teorijski studente za visoko kvalitetno vođenje nastave u srednjim i osnovnim školama na osnovu edukacije u temeljnim principima metodike nastave. Također, izgraditi kod studenata duhovne pretpostvake za problematiziranje čina edukacije i odgoja kao jedinstvenog obrazovnog-egzistencijalnog čina.				
Ishodi učenja	Znanje: student teorijski poznaje nastavu i nastavni proces, poznaje metode nastave društvenih i humanističkih predmeta; poznaje teorijski nastavne ciljeve za navedene nastavne predmete; poznaje odgovarajuće nastavne metode za nastavne predmete i nastavne jedinice; poznaje način ocjenjivanja učeničkog i nastavničkog rada. Vještine: vješto primjenjuje naučene teoretske obrasce u praksi i radu sa učenicima učeći na primjerima drugih i svojemu vlastitom. Kompetencije: student je osposobljen izvoditi nastavu iz navedenih predmeta u osnovnim i srednjim školama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta

Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa predmetom i literaturom, kao i obavezom hospitovanja
2.	Uvodna razmatranja
3.	Postupci uvođenja u filozofsko mišljenje
4.	Poticanje analize uočenih pitanja kao oblik uvođenja
5.	Primjeri scenarija, sinopsisa i ideja za obradu nastavnog sadržaja
6.	Provjera znanja i ocjenjivanja
7.	Završna riječ i priprema za hospitovanje u Trećoj Gimnaziji ili Gimnaziji Obala
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
10.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
11.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
12.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
13.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
14.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
15.	Hospitovanje u Gimnaziji Obala ili Treća Gimnazija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

